

když obecním statkem ve smyslu § 70 ob. zř. rozuměti jest takové nemovitosti, které jsou sice ve vlastnictví obce, na nichž však dle dosud platných pravidel obecního zřízení vyhrazeno jest určité třídě občanů zvláštní požívací právo rázu veřejnoprávního, a když v pochybnostech dlužno správní poměr pokládati za poměr veřejnoprávní, jak nejvyšší soud ve shodě s nálezem bývalého vídeňského správního soudu ze dne 29. ledna 1880, čís. 2464, Budw. 683, opětně již vyslovil, tak zejména v rozhodnutích ze dne 20. září 1921, č. j. R I 1148/21 a ze dne 12. dubna 1922 č. j. R I 286/22. Když tomu tak jest, stačily již knihovní spisy, by na jejich základě k návrhu okresní správní komise v S. bylo vymazáno právo požívací dle § 5 zákona ze dne 17. července 1919, čís. 421 sb. z. a n. Než i kdyby nebylo hleděno k těmto spisům, plyne oprávněnost opětovaného návrhu okresní správní komise ze spisu samosprávných úřadu, přiložených k tomuto návrhu. Neboť z těchto spisů zřejmě vysvítá, že byly nemovitosti, o něž jde, nejen povolány vyššími úřady samosprávnými, nýbrž i podílníky samými považovány za statek obecní, na němž příslušelo sedlákům sporné právo požívací jako právo rázu veřejného, záležející v tom, že sedláci brali předem požitky podle míry své potřeby, naproti čemuž hradili určité náklady (daně, udržování obecních budov a cest, vydržování obecních chudých a t. d.), což jest charakteristickým příznakem práva dle § 70 ob. zř.

Čís. 2049.

Oddělení pozůstalostního jmění od jmění dědiců (§ 812 obč. zák.). Zástupce dědiců není zároveň zástupcem pozůstalosti a jest povinen složit do soudní úschovy peníze, jež byly u něho pro pozůstalost složeny, aniž by si mohl zadržeti část na svůj účet proti dědicům, jím zastupovaným.

Soud (soudní komisař) nemůže naříditi třetím osobám, by složily peníze, jež jsou zůstaviteli dlužny, do soudní úschovy.

(Rozh. ze dne 28. listopadu 1922, R I 1338 22.)

V řízení o oddělení pozůstalostního jmění po Harrym Sch-ovi nařídil notář jako soudní komisař jednak zástupci dědiců Dru H-ovi, by složil do soudního uschování 7000 Kč, jež si zadržel z peněz, došlých pro pozůstalost, na svůj palmár proti dědicům, jím zastupovaným, jednak firmě W., by složila na soudě pro pozůstalost 19.600 Kč za patenty, jež to celé jmění pozůstalostní musí býti odděleno a složeno na soudě, a Dr. Emil H. nemá práva zadržovati si část peněz na svůj palmár vůči dědicům a firma W. neměla platiti dědicům 31. srpna 1921, tudíž v době, kdy dědicové nebyli ani přihlášení k pozůstalosti, to tím méně, ježto jim správa pozůstalosti udělena nebyla. Rekursní soud potvrdil napadené usnesení. Důvody: Jak rekurs, pokud se týče stížnosti Dra Emila H-a, tak i firmy W. jest neodůvodněn, a stěžovatelé poukazují se ku správnému odůvodnění v odpor braného usnesení. Pokud se týče stížnosti Dra Emila H-a, § 19 advokátního řádu, jehož se stěžovatel sám dovolává, ustanovuje, že advokát jest oprávněn z hotovostí pro jeho stranu naň došlých sumu svých výloh a své odměny, pokud nejsou

z obdrželých záloh kryty, si sraziti a ihned se k tomu se svou stranou zpočítati. V tomto případě není stěžovatel zástupcem pozůstalosti a také není věřitelem téže. Důsledkem toho není stěžovatel oprávněn z peněz u něho pro pozůstalost uložených si něco na svůj účet srážeti, pokud se týče zadržovati. Na zadržovaný obnos 7000 Kč, který náleží do pozůstalosti, nemá žádného retenčního práva, žádného zákonného práva zastavního za domnělé jeho pohledávání za zastupování dědiců z důvodu § 19 cit. adv. řádu. Pokud se týče stížnosti firmy W., náleží peněz 19.600 Kč, o který tuto jde, rovněž do pozůstalosti (§ 531 obč. zák. a § 97 nesp. říz.). Stěžovatelka nebyla oprávněna bez svolení pozůstalostního soudu, když zůstavitel zemřel dne 5. srpna 1921, dne 31. srpna 1921 z peněz do pozůstalosti patřících pozůstalým dědicům něco vypláceti, zejména když tito v době placení částky, pokud se týče poukázání částky 10.000 Kč na účet jejich dědictví k pozůstalosti se jako dědicové ještě ani nepřihlásili a když jim také ani správa pozůstalosti nebyla svěřena. Vývody stížnosti, že stěžovatelka nemá řečeného obnosu 19.600 Kč, ježto jej vyplatila zákonným dědicům, a že vyzvání ze strany soudu mohlo by směřovati pouze oproti těmto, aby zmíněný obnos do pozůstalostní massy vrátili, jsou bezpodstatny. Pro názor tento není zde žádného faktického ani právního podkladu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu Dra Emila H-a, vyhověl však dovolacímu rekursu firmy W. a zrušil usnesení nižších soudů, pokud bylo jimi uloženo této firmě, aby složila 19.600 Kč jako dlužnou částku tržové ceny za patenty do soudního uschování pro pozůstalost Harryho Sch-a.

D ů v o d y:

Dr. H. i firma W. napadají usnesení nižších soudu pouze potud, pokud jim bylo uloženo, by složili do soudní úschovy 7000 Kč, pokud se týče 19.600 Kč pro pozůstalost Harryho Sch-a. Emil H. brojí proti mínění rekursního soudu, že není ani zástupcem, ani věřitelem pozůstalosti, tvrdí, že toto mínění jest v odporu se spisy a že je zřejmě nezákonné; stěžovatel prý jest, pokud se týče byl zástupcem pozůstalosti Harryho Sch-a, poněvadž zákonnými zástupci této pozůstalosti jsou přihlášení dědicové a tito ho zmocnili, by zastupoval je i pozůstalost proti zůstavitelovým věřitelům i v celém řízení o projednávání pozůstalosti. Naproti tomu sluší uvésti toto: Dle soudních spisů Dr. Emil H. jest právním zástupcem osob, přihlášených k dědictví po Harrym Sch-ovi, nikoli zástupcem pozůstalosti. Dle zákona zastupují pozůstalost Harryho Sch-a na venek přihlášení dědici, ale tito jsou ve vnitřním poměru k pozůstalosti Harryho Sch-a s právního hlediska osobami jinými než pozůstalost, jež jest podle §§ 531 a 547 obč. zák. samostatnou právnickou osobou (hereditas iacens) a zůstane jí podle §§ 797 a 819 obč. zák. tak dlouho, až pozůstalostní soud odevzdá pozůstalost dědicům. Dr. H. nezastupuje a nezastupoval pozůstalost Harryho Sch-a, nýbrž jeho dědice; není tedy, pokud má nárok na odměnu za toto zastupování a na náhradu hotových výloh z důvodu tohoto zastupování, věřitelem pozůstalosti, nýbrž věřitelem dědiců. Poněvadž účelem oddělení jmění podle § 812 obč. zák. jest, aby jmění zůstavitelovo zůstalo odloučeno od jmění dědiců, pokud se týče aby se s tímto jměním nesloučilo, jsou přihlášení dědicové povinni, pokud se

týče jest Dr. H. jako jejich zástupce povinen, oněch 7000 Kč, jež v jeho rukách zůstaly z peněz, u něho pro pozůstalost složených, vydati do této pozůstalosti. Nařízení, aby těchto 7000 Kč složil do soudního uschování pro pozůstalost, vyhovuje tedy věci i zákonu, není v odporu se spisy, napadeno jest Drem H-em neprávem, neboť uplatňovaných důvodu §u 16 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. zde není. Dovolacímu rekursu Dra Emila H-a nebylo tedy vyhověno. Naproti tomu jest odůvodněn dovolací rekurs firmy W. V tomto řízení jest sice nerozhodno, zdali, jak v dovolacím rekursu je tvrzeno, Marie S-ová mimosoudně prohlásila, že proti zůstaviteli nároků nemá a že proti pozůstalosti nároků nevznesla, že tedy firma W. bezelstně jednala, když pohledávku zůstavitelovu vyplatila jeho dědicům. Avšak dlužno uvážiti, že napadeným usnesením nařízeno jest firmě W., by do soudního uschování pro pozůstalost Harryho Sch-a složila 19.600 Kč jako dlužnou částku tržové ceny za patenty, tedy jako pohledávku zůstavitelovu. Dle § 1 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. lze v mimosporném řízení postupovati jen potud, pokud zákony to nařizují. V případě povolení oddělení jmění dle § 812 obč. zák. lze podle tohoto § 812 vzhledem na ustanovení §§ 44 a 45 uvedeného cís. patentu zapečetiti a po případě k soudu složiti pouze ony částky movitého jmění, jež jsou v držbě zůstavitelově, a listiny o pohledávkách zůstavitelových; soud pozůstalostní ani soudní komisař, pozůstalost projednávající, jímž v tomto případě jest notář, nejsou oprávněni, nařizovati třetí osobě, jakouž je zde firma W., aby složila k soudu pohledávku, která příslušela zůstaviteli proti této osobě třetí; k tomu jsou oprávněni tím méně tenkrát, když tato třetí osoba neuznává svého dluhu, namítajíc, že pomínil zaplacením, jak to zde firma W. činí. Věřitel pozůstalostní může dle § 812 obč. zák. a § 79 cís. patentu z roku 1854 navrhnouti, aby pozůstalost byla spravována opatrovníkem; tento může dle § 145 cís. patentu z r. 1854 přijmouti od zůstavitelova dlužníka peněz a může po případě se svolením pozůstalostního soudu vymáhati pořadem práva pohledávku zůstavitelovu proti dlužníkovi. Nařízení soudního komisaře, potvrzené soudem rekursním, aby firma W. složila k soudu zbytek pohledávky zůstavitelovy za patenty, je tudíž zřejmě nezákonné, pročež dovolací rekurs, do něho vznesený, jest v § 16 cís. patentu odůvodněn.

Čís. 2050.

Zajištění půdy drobným pachtýřům (novela ze dne 1. dubna 1921, čís. 166 sb. z. a n.).

Tím, že požadovatel vzal původní přihlášku zpět, domnívaje se, že mu požadovací nárok nepřísluší, nevzdal se ještě požadovacího nároku a může jej opětně v prodloužené lhůtě uplatňovati.

(Rozh. ze dne 28. listopadu 1922, R i 1351/22.)

Původní přihlášku podal požadovatel dne 25. července 1919. K námitce obročníka, že požadovatel užíval pozemků jen v důsledku svého celoročního služebního poměru jako čeledín na faře, prohlásil požadovatel dne 7. července 1920 na soudě, že běře přihlášku zpět, jelikož nemá